

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2023

for Princess-Gruppen AS

*Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Princess-Gruppen AS oppfyller våre krav
til basisnivå. Les mer om basisnivå [her](#).*

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

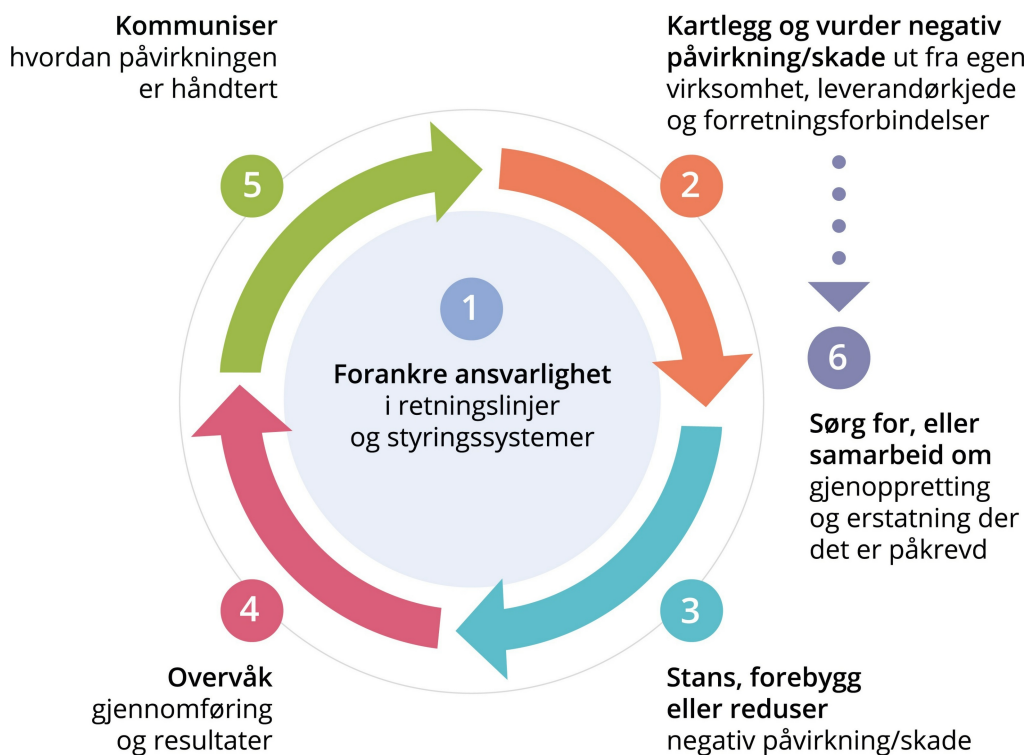
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Princess-Gruppen AS er og ønsker å fortsette å være en samfunnsansvarlig bedrift. Gjennom vårt medlemskap Etisk Handel Norge ønsker vi ytterligere å styrke vår innsats for å forbedre arbeids- og miljøforhold i vår leverandørkjede. På denne måten vil vi bidra til en mer bærekraftig utvikling. Vi ønsker også å bidra til en styrket oppslutning om etisk handel generelt. Som medlem av EHN har vi forpliktet oss til å jobbe aktivt for forbedringer i vår leverandørkjede. Vi baserer vårt arbeid på EHNs etiske retningslinjer for innkjøp.

Kai J. Gulbrandsen

Adm. Dir.

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Princess-Gruppen AS

Adresse hovedkontor

Kjeppestadveien 40

Viktigste merker, produkter og tjenester

Princess

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Princess-Gruppen AS består av et Hovedkontor, og ca 150 egneide butikker og ca 6 franchise butikker

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

965 000 000

Antall ansatte

900

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Det har ikke vært noen vesentlige endringer i forrige periode.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Linda M. Andreassen, HMS & Kval ansv

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

lma@princessgruppen.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Princess-Gruppen AS kjøper varer både gjennom agent, grossist og direkte med leverandør. Den største andelen er gjennom agent, og direkte med leverandør. Vi kjøper kun en mindre andel gjennom grossist.

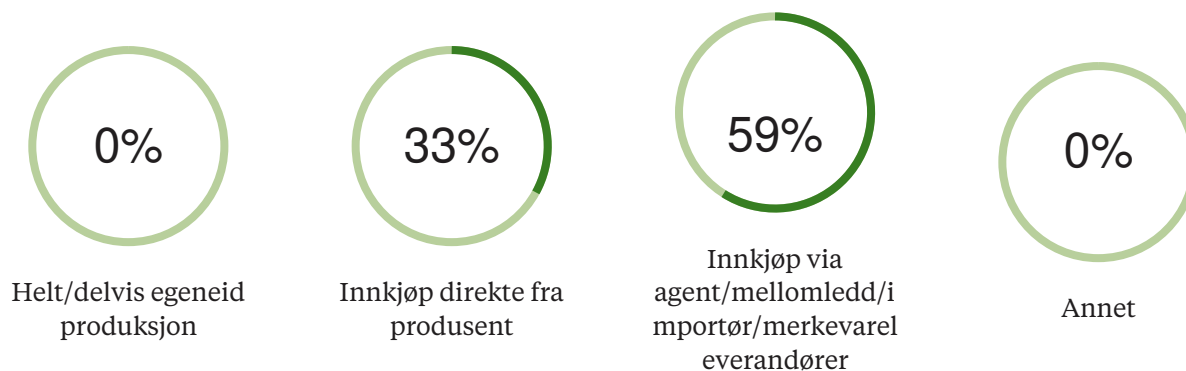
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

92

Kommentar til antall leverandører

Princess-Gruppen AS kjøper inn både direkte og gjennom agent.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Liste over førsteleddsprodusenter per land

India :	25
Bangladesh :	1
Kina :	30
Pakistan :	12
Litauen :	2
Vietnam :	1
Polen :	3
Portugal :	2
Indonesia :	1
Tyrkia :	2
Russland :	1
Østerrike :	1

Princess-Gruppen AS har også noen meget få grossister i Norge og Sverige som ikke er satt opp på denne listen.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som virksomheten har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på:

Antall arbeidere

46 510

Antall produsenter dette er basert på

40

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

1163

Kommentar til antall arbeidere

Det er store variasjoner på hvor mange ansatte det er i de ulike fabrikkene, fra 18 stk til 5500 stk, disse er beregnet etter de som er medlem av BSCI.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

bomull	Bangladesh Kina India Pakistan Tyrkia
Polyester	Kina India
pynt	Kina

90% av det vi kjøper er tekstiler og 10% pynteartikler

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål: Øke andelen Made in green fabrikker vi benytter

Status: Dette har økt fra ca 1% til 13%

2

Mål: Få resterende leverandører inn i BSCI/SMETA/SA8000

Status: Her er vi på ca 93%

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Øke andelen Kroppsnære produkter som har en 3e parts sertifisering

2

Alle tekstiler skal være Oekotex100

3

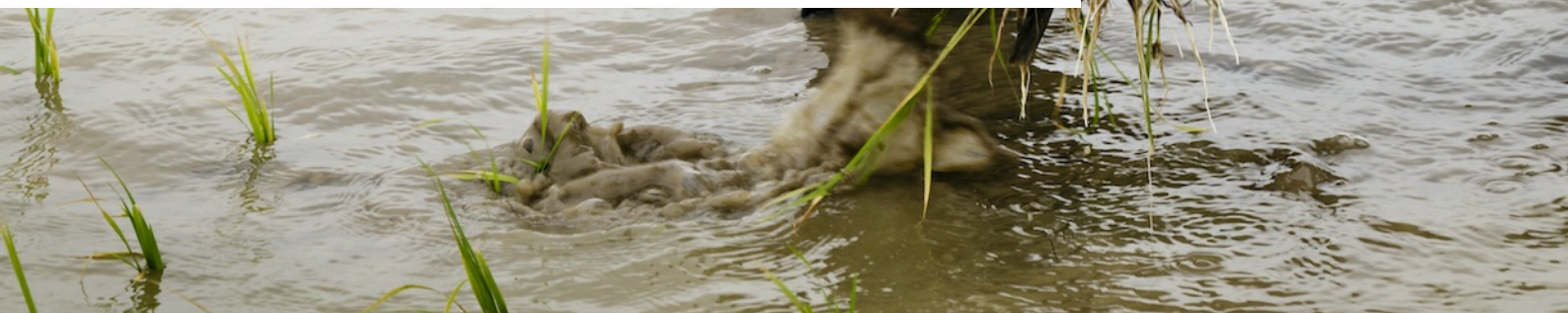
Få kontroll på de som mangler mtp BSCI/SMETA/SA8000

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://www.princessbutikken.no/ieh>

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn, miljø og klima?

Vi har egen side på [princessbutikken.no](https://www.princessbutikken.no) der man kan lese om vårt engasjement og våre forpliktelser, der beskriver vi utviklingen år for år når det gjelder vår bærekraftmix. Vår Bærekraftsmix består av produkter som er Made in Green, Svanemerket, Fairtrademerket, Økologisk bomull (GOTS), BCI bomull og GRS sertifiserte produkter. Vår kvalitets og miljøpolicy ligger også ute på nett.

Vi søker etter å ha bærekrafts sertifiserte varer som totalt sett omfavner hele livssyklusen til varene, noen varer vil kunne inneha flere 3e parts sertifiseringer, mens de fleste har en av de nevnte over. Mixen konsentrerer seg først og fremst om de kroppsnære produktene som er ca 80% av våre salgsartikler når det gjelder tekstiler. Alle disse sertifiseringene har elementer for å bedre arbeidsforhold for de som er ansatt i fabrikkene, man kan se hvilke områder de ulike sertifiseringene omhandler i Etisk handel Norge sin sertifiseringsveileder. De fleste av våre 3e parts sertifiseringer har også en stor andel miljøaspekt i seg.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vi har nå tatt i bruk den policy som ligger som ressurs hos Etisk Handel Norge, der denne er gjennomgått og tilpasset vår virksomhet. Den ligger tilgjengelig på nettsiden vår.

Den ligger åpent i vårt intranett system slik at den er tilgjengelig for alle våre medarbeidere. Vi har stort fokus på miljø og etikk innad hos oss. Dette gjelder alle ledere og medarbeidere i relevante avdelinger. Vi har også bærekraft med i vårt opplæringsopplegg for våre medarbeidere gjennom en opplæringsapp. Samt at alle våre butikker og HK er Miljøfyrtårn sertifisert. Våre medarbeidere har også årlig gjennomgang av ulike bærekraftstema for å styrke kompetansen og fokuset hos våre medarbeidere.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner og hvorfor?

HMS&Kval ansvarlig har hovedansvaret og rapporterer direkte til Adm dir. Det er HMS&Kval ansv som i første omgang utarbeider og gjennomgår aktsomhetsvurderingene. Deretter forankres dette med Adm Dir og andre relevante avdelinger hos oss.

HMS & Kval ansv samarbeider med Innkjøpsavdelingen når det gjelder krav vi setter til leverandør og forhånds krav til nye leverandører, samt følger opp at de krav vi setter overholdes. Vi har også jevnlig gjennomgang av våre rutiner og krav for å se at vi er i tråd med vår strategi.

Vi har de siste 2 år strammet vesentlig inn på krav som en leverandør må overholde for å kunne levere varer til oss, dvs oppdatering av leverandørkontrakt, alle tekstiler må være Oekoex100 og at vi arbeider mot at alle kroppsnære tekstiler skal ha en av sertifiseringene innen vår bærekraftspyramide.

Markedsavdelingen har som oppgave å formidle vårt bærekraftsansvar ut til kunde. Vi har detaljerte prosesser for de fokus områder som vi har satt oss gjennom ISO 14001, som handler om bærekraftige produkter, redusering av emballasje samt transport.

Mange av de leverandører vi jobber med har vi jobbet med i mange år og kjenner godt. HMS&Kval ansv har jevnlig møter med innkjøp der vi gjør evaluering av de leverandører vi har og diskuterer dersom det er elementer ved leverandørene som vi trenger å belyse eller kontakte de om når det gjelder ex tema som arbeidsforhold, miljø. Ved kontakt med leverandør om evt tema de er blitt forespurt, vil dette diskuteres med de rette instanser hos oss.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Dette blir informert om ved ansettelse og er en del av opplæringsplanen hos Princess. Alle våre Butikker og Hovedkontor er Miljøfyrtårn sertifisert siden 2008, og underlagt disse kriteriene så kommer våre mål om bærekraft frem. Princess HK er også ISO 14001 og ISO9001 sertifisert der en av våre fokus områder er bærekraft. På HK har vi jevnlig møter der vi gjennomgår og diskuterer bærekraftstema, tema er tilpasset avdelingene og deres påvirkningskraft i arbeidet.

I butikk er det kunnskap om hva vår strategi innebærer, dette opplæres gjennom opplæringsplan, samt at det ofte er tema på ulike medarbeider samlinger. Bla har miljømerking Norge og fairtrade hatt foredrag for våre medarbeidere.

Vi har også introdusert en ny opplæringsapp for alle våre ansatte der vi har kurs om bærekraft, sertifiseringer vi benytter og etisk handel og hvorfor dette er viktig for oss.

Butikk har årlig personalmøte om HMS og Miljø der ulike tema diskuteres, både for å øke kunnskapen, men også for å sette fokus på Bærekraft.

Samt at butikk må årlig levere Miljørapport gjennom at de er miljøfyrtårn sertifisert, der bærekraft er tema samt kunnskap.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Kvalitets ansvarlig har denne oppgaven. Princess er medlem av BSCI, Etisk handel, BCI og gjennom disse gis det mye informasjon og opplæring bla i form av webinarer der vi deltar.

Alle på innkjøp har vært på opplæring hos etisk handel.

Vi deltar også på ekstra kurs og webinarer i de ulike org som vi er medlem av etter behov.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Gjennom vår strategi for fremtiden har vi satt tydelige mål på hvor stor del av vår varesammensetning som skal være bærekraftig, dette er satt opp gjennom ISO 14001 systemet. Gjennom ISO 14001 og 9001 har vi årlige møter med ledelsen der vi gjennomgår strategi og status per nå, samt videre strategi. Dette i tillegg til at vi har jevnlig møter på ulike tema for å sørge for at vi etterlever den strategien som vi har bestemt. Vi legger vekt på først og fremst at våre varer skal ha en bærekraftig 3e parts sertifisering som også omfatter mennesker, samfunn og miljø, og at gjennom dette så sørger vi for at våre forpliktelser ivaretas. Vi jobber først og fremst med 3e parts sertifiseringer og ulike medlemskap som BSCI og BCI for å oppnå og ivareta våre mål samt fokus på bærekraft. Vi formidler dette til våre leverandører gjennom vår leverandør kontrakt, samt samtaler med våre leverandører.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Vi har gjennom ISO 9001, ISO 14001 og Miljøfyrtårn sertifisering, ledelsens gjennomgang, 2 ganger per år, hvor vi gjennomgår dagens status og om den er i tråd med vår strategi og hvorvidt vi skal gjøre evt endringer i strategien. Bærekraft er en av våre fokusområder, der fremdrift, utfordringer og videre arbeide diskuteres. Alle avdelinger på HK har jevnlig statusmøter ang bærekraftsarbeid og revidering av SOPer til de ulike avdelinger for å sikre at de er i tråd med vår strategi. Møter med gjennomgang er satt opp som et årshjul slik at vi sikrer at alle elementer blir gjennomgått i hht vår strategi. Her ser vi på den strategien vi har satt og om målene våre blir nådd evt hvorfor ikke, samt evt hva vi kan forbedre.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningsforbindelser, spesielt i leverandørkjeden?

Princess-Gruppen AS jobber først og fremst med agenter og direkte med leverandører. Der vi jobber med agenter så tydeliggjør vi dette gjennom møter, digital kommunikasjon, samt at alle må underskrive vår CoC som er oppdatert i 2022, denne er alle forpliktet til å underskrive og følge. Vi har hatt en ny runde på dette med alle våre leverandører i 2022 da sendte ut ny leverandørkontrakt der vi konkretiserer våre krav, bla CoC. samt Policy for responsible business som er en policy vi bruker for en utdypning av hva som er viktig for oss og som vi jobber etter. Vi har også krav til ulike sertifiseringer som er bærekraftige når det gjelder arbeidsforhold, produksjon og kjemikalier, samt at våre minste krav er nedtegnet i vår lev kontrakt bla at våre leverandører enten må være medlem av BSCI amfori, SA8000 eller ha en SMETA audit ikke eldre enn 1 år. For de som ikke er i BSCI systemet som vi selv er medlem av, så må alle leverandører sende SMETA audit report eller oppdatert sertifikat til oss. Vi jobber mye med agenter, og dette er agenter vi har hatt et langt samarbeid med, og der de er meget godt kjent med hvilke krav vi har til våre leverandører, samt at HMS&kval ansv samt innkjøpere har dialog om bærekraft og hva som er viktig for oss. Vi har over flere år satt tydelige krav til våre agenter, vi startet med krav til Oekotex100 allerede i 2008 som går på at det er en garanti for at produktet ikke inneholder helse og miljøskadelige kjemikalier, likevel inngår ikke Oekotex100 inn i vår bærekraft% da dette kun handler om helse og miljøskadelige kjemikalier.

Vi velger bevisst leverandører som kan fremvise dokumentasjon på Bærekraft i form av medlemskap og 3e parts sertifiseringer, samt at det gjøres en screening/vurdering av oss på forhånd hvorvidt vi tenker de passer inn i vår portefølge.

Vi har en leverandør kontrakt der vi har hevet kravene til våre leverandører når det gjelder bærekraft,.

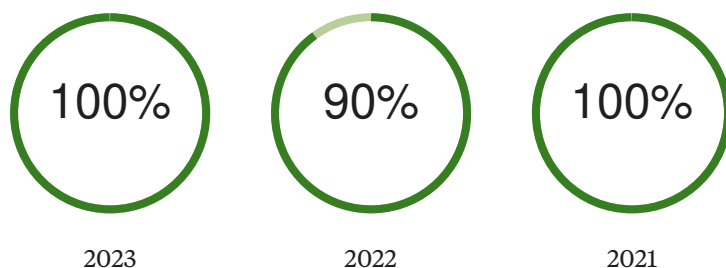
Der vi jobber direkte med leverandør så har vi tydeliggjort våre krav før vi starter evt samarbeid. Alle som ønsker å jobbe med oss har gjennomgått en screening på forhånd. Deretter så blir de fulgt opp på lik linje som der vi har agent. Vi følger opp alle våre leverandører når det gjelder bærekraft.

Resultatene er målbare gjennom de bærekraft krav vi har, og progresjonen beregnes årlig, da legges resultatet for våre bærekraftsmål ut på nettsiden hvert år, der man kan se utviklingen.

Når vi vurderer en ny leverandør så henter vi inn dokumentasjon når det gjelder bla arbeidsforhold, miljø i forkant, der vi forklarer viktigheten av dette. Deretter har vi en gjennomgang av den dokumentasjon og svar leverandør gir oss på forhold vi evt stiller spørsmål ved. Når første del er godkjent, sendes leverandør kontrakt med tilhørende forklaringstekst. Dersom leverandøren blir godkjent legges den inn i vårt system, og vil evalueres 1 gang per år så sant ikke annen informasjon/forhold kommer oss i hende i perioden.

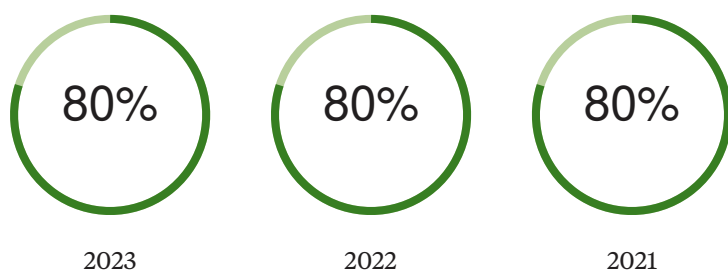
Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

Fra 2021 gjelder det godkjenning av vår lev kontrakt som har disse kravene beskrevet

Andel av bedriftens leverandører som bedriften har hatt forretningsforhold med i mer enn tre år

Vi jobber mot færre leverandør med heller høyere volum, da med leverandører som har fokus på alle bærekraft elementene som er viktige for oss

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi jobber systematisk med vår bærekrafts strategi. Vi har nedskrevne fokusområder gjennom ISO14001 og fokus varegrupper som vi følger tett og har strenge krav til. Våre fokus varegrupper er Sov, bad og gardin, og dette er ca 80% av de varer vi selger. I 2023 har vi økt kravet til tekstil produktene ved at alle tekstiler skal være Oekotex100 sertifisert.

Den %vise andelen bærekraft har økt betraktelig de siste årene selv om vi i 2022 fikk en liten nedgang på 4%. Da vi så %andelen sank gjennomgikk vi vår strategi på nytt og endret til en bærekraftspyramide, der vi rangerer 3e parts sertifiseringene, samt varegruppene. Vi satte opp minste krav for de kroppsnære produktene som vi skal jobbe mot. Vi ser at gjennom noe endret strategi økte bærekraftsandelen tilbake til over 65% og vi jobber mot at denne skal øke vesentlig i fremtiden. Vi endret også bærekraft mixen noe mtp hvilke 3e parts sertifiseringer som gir oss en enda bedre trygghet når det gjelder menneskerettigheter og miljø, slik at vi vil se at bærekraft% vil øke de nærmeste år.

Som nevnt økte bærekraftsandelen i 2023 opp til 65% igjen på våre kroppsnære produkter. Likevel vil det være et etterslep da våre tall er beregnet på salg i butikk, slik at når vi endrer mixen vil det ta tid før vi ser det på tallene. Vi opplever også at flere leverandører selv setter igang bærekrafts sertifiseringer da nok dette generelt har fått mer fokus fra også andre retail kjeder, slik at de tar selv initiativ til og innlemmer seg i ordninger som beviser deres bærekraft engasjement, gjennom bla BSCI medlemskap, Made in green, samt flere tilbyr BCI bomull, Svane sertifisering og Fairtrade.

Vi har for hvert år økning av de leverandører som ønsker å sertifisere seg gjennom vår mix, så vi har et godt utvalg av bærekraftige kroppsnære produkter i det som er vår bærekraftige mix . Andre bærekrafts tiltak er at vi har som mål å få plast ned på et minimum og per nå har vi fjernet plast på 90% av varene, det er kun plast igjen på type varer som har behov for dette, slik at varen ikke blir ødelagt i transport. Vi har også fokus på redusert Co2 avtrykk når det gjelder transport av varer både til Norge og internt i Norge. Vi har ilø 2023 som nevnt over endret noe av mixen vår på våre bærekraftsmål, da vi kommer til å øke andelen betydelig med Made in green, da denne er driftet av Oekotex og tar for seg både sosiale forhold, produksjonsforhold samt kjemikalier på fabrikk/produkt, noe som er i tråd med vår strategi. Made in Green varer har økt fra 1% i 2022 til 13% i 2023.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens faktiske negative konsekvenser og/eller prioriterte vesentlig risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Merk at de prioriterte risikoene dere lister opp i tabellen under vil bli overført til trinn 3 av denne rapporten, hvor dere vil bli bedt om å besvare hvordan dere arbeider med å stanse, forebygge eller redusere den negative påvirkningen.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Arb tid, HMS, lønn	Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Kina
Miljøutslipp	Miljø Utslipp Drivhusgasser Energi Avfall Vann Materialbruk	Kina India
Materialbruk (bomull/syntet)	Miljø Utslipp Avfall Vann Materialbruk	Kina India

Vi er medlem av BSCI Amfori og de fleste av våre leverandører er medlem av samme, vi har også krav om at alle våre leverandører må være medlem av denne eller ha en tilsvarende audit som vi følger opp.

BSCI Amfori har gode statestikker som vi benytter oss av, der vi bla kan se overordnet risiko på land, samt at de har mange ulike parametre vi kan benytte for å ha en god oversikt. Vi ser gjennom rapportene/audits/statestikker at det er de 3 første temaene det som oftest har forbedringsmuligheter, derfor blir det også våre prioriteringsområder. Generelt sett ser vi at disse får en score på C, noen få på D. Dersom vi ser at det er tema som ikke gjennomgår en forbedring så tar vi dette opp med enten våre agenter eller direkte med leverandør.

Miljø og Materialbruk er to tema som er viktig for oss med tanke på at vi benytter mye bomull og syntetmaterialer og de har påvirkning på miljøet når det eks gjelder utslipp. Når det gjelder bomull så har de aller fleste av våre bomullsprodukter en sertifisering gjennom vår bærekraft mix, dette vil enten være, Made in green, Svanen, GOTS, fairtrade, GRS. BCI samt at alle våre kroppsnære produkter er OekoTex100 sertifisert som da skal sørge for

at det ikke blir benyttet helse og miljøskadelige kjemikalier. De kroppsnære varegruppene tilsvarer ca 80% av vårt salgsvolum når det gjelder tekstiler totalt, samt at vi også øker sertifisering/medlemskap på ikke kroppsnære produkter nettopp for å ivareta både miljø og arbeidsmiljø, og vår strategi er at disse sertifiseringene/medlemskap er i aller høyeste grad med på å bevisstgjøre våre leverandører på viktigheten av bærekraft i alle ledd. Likevel er vi klar over at vi det alltid risiko forbundet til miljø ved produksjon av varer, og at både bomull og syntet produksjon utgjør en risiko for miljø og sosiale forhold. Vi forsøker å minimere dette ved bruk av ansvarlige leverandører som følger våre krav.

Fra 2024 har vi økt krav til at alle tekstiler skal være Oekotex100 sertifisert for å kvalitetssikre at det ikke benyttes skadelig kjemikalier i våre varer. Vi ser også at endel av våre leverandører nå også omfatter seg av Amfori BEPI som setter fokus på miljø.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i denne rapporteringen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor dere har valgt å ikke prioritere disse i det videre arbeidet; c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med; d) om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

a) Overordnet har vi gjennom ISO14001 kartlagt og identifisert risiko og dette er belyst i våre aktsomhetsvurderinger og intern rutine for aktsomhetsvurderinger. Denne analysen danner grunnlaget for hvordan vi har lagt opp vår strategi for å kunne bidra til å redusere vår påvirkning på mennesker og miljø. Gjennom ISO14001 har vi analysert hvor vi påvirker miljøet mest, og gjennom denne analysen har vi identifisert hva som er våre fokusområder. De avdekkede fokusområdene er hvor vi forsøker å gjøre grep for å minske vår påvirkning.

b) Alle deler av virksomheten samt alle prdduktgrupper er med med i vurderingen som er gjort og grunnlaget for vår strategi. Likevel har vi mest fokus på den gruppen varer som vi har mest av og er våre kroppsnære produkter. Andre fokusområder er emballasje og transport, der alle produktgrupper er like relevante.

c) Vi har benyttet databasen til BSCI Amfori og de audit som ligger tilgjengelig der for identifisering av risikoområder, som nevnt tidligere så ser vi hvilke områder som normalt scorer noe lavere enn andre. Vi benytter også kilder gjennom BCI som gir god og relevant informasjon angående hva som er risiko, spesielt når det gjelder bomullsproduksjon og de mennesker som er involvert samt miljøaspektet.

Fairtrade har også gitt oss relevant informasjon angående risikoområder og hva det jobbes med for å redusere risiko på mennesker og miljø.

Gjennom denne kunnskapen forsøker vi å minimere risikoen ved å kjøpe produkter med de ulike sertifiseringene i bunn. Vi har en egen Bærekraft mix med konkrete mål for fremtiden. Vi har livsløpsanalyse når det gjelder miljøaspektet ved de materialene som vi benytter mest. Dette er utarbeidet gjennom vår ISO 14001 sertifisering og ligger som en intern guideline til våre innkjøpere, samt at vi også evaluerer de ulike leverandørene våre og ser på deres styrker og svakheter.

Princess er også medlem av Bangladesh accord og der får vi info om våre leverandører og hvordan de jobber med sikkerhet slik at vi har en god oversikt.

Vi får nyhetsbrev fra mange relevante grupper som har betydning for våre type produkter. Dersom vi mangler informasjon så hender det vi kontakter både Etisk Handel Norge, BCI, Amfori BSCI etc for å høre om de har mer informasjon om et tema vi evt føler vi mangler informasjon om. Vi er også tilknyttet ulike organisasjoner som tilbyr bla ulike typer webinarer som har nyttige tema angående sosiale forhold, men også om en del miljørelaterte tema som emballasje etc.

d) Totalt sett føler vi at vi har en ganske god oversikt over vår leverandørkjede og produktsammensetning, likevel ser vi at den produktgruppen vi kanskje har minst kunnskap om er på pynt, da fortrinnsvis glass og keramikk når det gjelder evt skadelige kjemikalier og innhold/produksjonsmetode, det skal likevel nevnes at dette er en veldig liten andel av våre varesammensetning. Disse leverandørene må likevel overholde de samme krav som alle våre leverandører, dvs være medlem av BSCI amfori/SMETA eller SA8000 og underskrive og overholde vår leverandørkontrakt, samt overholde kjemikalie krav ihht REACH og for endel av disse varegruppene så krever vi test rapporter på innhold og bruk. Som nevnt over når det gjelder krav til sosiale forhold har vi samme krav til denne varegruppens leverandører som for de som leverer tekstiler.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert

Avfall og vannforbruk ser vi også på som risiko, samt de fleste indikatorer for menneskerettigheter vil jo alltid være en risiko.

Vi har lagt en strategi der vi prioriterer på bakgrunn av hva vi faktisk kan være med å bidra med mest i riktig retning, noe vi gjør gjennom å stadig kjøpe en større andel produkter som har bærekraftige sertifiseringer som tar for seg både mennesker og miljø. Som tidligere nevnt har vi en mix som består av forhold både på bomullsplantasjer og videre i verdikjeden selv om ikke alle produkter har alle typer sertifiseringer så har vi en bred mix.

Det er så klart en risiko for at sertifiseringer ikke gir et helt rett bilde eller at ikke nødvendigvis alt er perfekt, men det er der vi har valgt vår strategi og mener vi kan bidra mest med å minimere risiko vedrørende negativ påvirkning på mennesker og miljø. Princess er en ganske liten organisasjon som ikke har f.eks kontorer i utlandet, vi må derfor basere oss på 3e parts sertifiseringer og medlemskap, og dette følges opp med sjekk av sertifikater og gyldighet av disse. Som nevnt tidligere så blir våre leverandører screenet før de blir tatt inn i vår portefølje, når det gjelder arbeidsforhold så er dette først og fremst gjennom BSCI, SMETA eller SA8000, der HMS&kval ansv ser igjennom den dokumentasjonen fra disse og ser om det er områder som er bekymringsfulle. Dersom vi ser forhold vi er usikre på så tar vi kontakt med enten agent/lev for å forhøre oss mer om tema og om hva slags handlingsplan de evt har for å forbedre. På bakgrunn av svar/rapport evt annen dokumentasjon så avgjøres det videre action med relevante avdelinger.

Vi har så langt det lar seg gjøre så gode kontroll rutiner og dialog med våre leverandører og agenter at vi føler vi har ganske god kontroll spesielt på siste leddet ut til oss, vi er selvsagt klar over at det kan finnes svakheter, men vi jobber kontinuerlig med å minimere disse. Vi selv blir revidert på vårt eget system gjennom ISO14001 + 9001 hvert år. Vi har også som nevnt tidligere møter der vi evaluerer å går igjennom våre leverandører, samt tett dialog med flesteparten av våre agenter/leverandører der vi også påvirker de til å søke etter 3e parts sertifiseringer med bærekraft perspektiv. Totalt sett så har det ikke kommet frem noen nye funn av negativ påvirkning i året som har gått enn de risikofaktorene som vi allerede har kartlagt.

A woman in a blue lab coat and cap is shown in profile, looking down at a laptop in a laboratory setting. Other people in similar attire are visible in the background, working at their stations. The scene is brightly lit with overhead fluorescent lights.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø:

Prioritert negativ påvirkning/skade	Arb tid, HMS, lønn
Overordnet mål :	Øke Andelen bærekraftige sertifiseringer
Status :	65,33%
Mål i rapporteringsåret :	Øke bærekraft% på alle våre kroppsnære produkter, samt krav til Oekotex100 på alle tekstiler.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Vår strategi har mål om å øke bærekraftige produkter i årene som kommer. Gjennom 3e parts sertifiseringer/ordninger så påvirker vi de negative påvirkningene på en positiv måte. Vi krever at alle våre leverandører skal være medlem av BSCI, SA8000 eller ha en SMETA audit ikke eldre enn 1 år. Vi er Medlem av Banglaseh accord. Gjennom de mål om 3e parts sertifiseringer som vi har i vår bærekraft mix så prøver vi gjennom dette å påvirke i positiv retning.

Mange av våre produkter har sertifiseringer eller medlemskap som tar for seg flere bærekrafts områder, som at noen produkter både er Fairtrade, Oekotex og BCI, mens andre er både BCI og Svanen, disse sertifiseringene dekker ulike områder når det gjelder verdikjedene til et produkt, men alle sertifiseringer i vår bærekraft mix har elementer av arbeidsforhold og miljøpåvirkning. Vi arbeider også for å øke andelen Made in Green sertifiserte produkter som både omfatter menneskelige forhold på fabrikkene samt reduisering av miljøpåvirkning. På sist nevne har vi hatt en god økning siste året fra 1% til 13%, denne sertifiseringen er en av våre hovedsatsninger da denne tar for seg både menneskerettigheter, miljø samt kjemikalier og kan benyttes uavhengig av hva slags tekstil materiale som er benyttet.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Ved å aktivt øke andelen sertifiserte produkter så forventer vi at det vil bidra aktivt til å redusere negativ påvirkning på både mennesker og miljø. Vi jobber aktivt hele tiden med å holde oss oppdaterte på hvordan vi kan gjøre dette på beste måte, og forventer at andelen produkter som har en sertifisering skal øke fra år til år.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Miljøutslipp
Overordnet mål :	Øke bærekraftige materialer på kroppsnære produkter da dette er vår største gruppe
Status :	65,33%
Mål i rapporteringsåret :	Målet er å øke andelen bærekraftige materialer. Den bærekraftige mixen vi har lagt opp til skal dekke mange områder innen bærekraft, gjør at vi minimerer påvirkning på ex avfall, sprøytemidler, utslipp samt arbeidsforhold. Nå også etterspør vi i enda større grad sertifiseringer som går på ansvarlige arbeidsforhold og miljøutslipp og på fabrikkene slik som ex Made in Green. Oekotex100 som vi har på alle våre kroppsnære produkter er en garanti for at produktene ikke inneholder helse og miljøskadelige kjemikalier, samt at Svanen, BCI, GOTS også har miljøaspekt i sine sertifiseringer. Vi prøver også å øke andelen resirkulerte produkter for å se til at man gjenbraker materialer som fremdeles har en bruks verdi. Vi setter nå krav til at alle tekstiler skal være Oekotex100 for å minimere miljøbelastningen for skadelige kjemikalier.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Har økt Made in Green, Svanen. GOTS og GRS

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Som nevnt over så forventer vi ved disse grep å redusere negativ påvirkning på miljø. Vi jobber også aktivt med å øke andelen produkter som minimerer skade på miljø. Her ser vi også på alternative materialer som ikke er bomull eller polyester, selv om disse ikke er med i beregningen av oppnådde mål.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Materialbruk (bomull/syntet)
Overordnet mål :	Kjøre minimum BCI bomull, der ikke andre sertifiseringer er mulig.
Status :	17%
Mål i rapporteringsåret :	Gjennom dette reduserer vi bruk av sprøytemidler som bedrer arbeidsforhold for de som jobber i landbruket Opplæring av HMS blant arbeiderne Mindre vannbruk. Benytte alternative materialer til bomull/syntet, slik som bambus, lin ol.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak for å stanse eller begrense negative konsekvenser og begrunnelse for tiltaket/tiltakene :

Ved at vi først og fremst benytter oss av 3e parts sertifiseringer og medlemskap i ulike organisasjoner så er vi sårbare dersom de 3e parts sertifiseringene har brister, dette er vi klar over, men da vi er relativt små i en stor sammenheng er det vår strategi å benytte oss av flest mulig 3e parts sertifiseringer som da har uavhengige parter som sjekker at leverandører overholder krav. Samt at vi er medlem av BCI, kjøper Økologisk, Oekotex100, svanen og Fairtrade som har krav til bomull og bla sprøytemidler og vannforbruk håper vi å kunne minimere fotavtrykket bomull setter. Dersom man oppdager tilfeller som har negativ påvirkning så vil vi søke råd hos de org vi kan rådføre oss med. Vi følger med i markedet for å holde oss oppdatert på ulike tema som kan gjøre våre varer mer bærekraftige.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket beskrevet over, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

I 2023 utarbeidet vi en bærekrafts pyramide, der vi vurderte de ulike sertifiseringene opp mot hverandre. Her er målet at all bomull minimum skal være BCI, men dersom det er mulig velger vi en sertifisering som er høyere opp i pyramiden. På bakgrunn av dette har BCI bomull gått noe ned, mens vi har økt Made in Green som vi anser som en sertifisering som tar for seg flere forhold som er positivt for miljø og mennesker.

Andre tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Vi har tydelige mål for å øke andelen bærekraftige tekstiler gjennom ISO 14001

I vår bærekraftige mix inngår BCI bomull - arbeiderne på bomullsmarkene lærer om HMS og bruk av kjemikalier, mindre vann

Fairtrade - arbeiderne i fokus, like lønn og arbeidsforhold på bomullsmarkene

Svane merking - fra vugge til grav

GRS - mer kjøp av resirkulerte produkter - fotavtrykk på klima, ved å øke andelen resirkulert får vi gjenbrukt endel av ressursene som allerede ligger der og som i annet fall ville blitt kastet.

GOTS - økologisk bomull - har strenge krav til produksjon når det gjelder vann, kjemikalier og arbeidsforhold

Bangladesh accord - sikre arbeidsforhold som HMS og at fabrikkene er trygge arbeidsplasser

BSCI amfori, gjøres audits 1 gang per år, ihht Code of Conduct sikre gode arbeidsforhold, samt at vi får god oversikt over tilstanden til fabrikk

Oekotex 100 - forbud helse og miljøskadelige kjemikalier

Made in Green - krav til miljøvennlig produksjon, sosialt ansvarlig når det gjelder arbeidsforhold og ikke helse og miljøskadelige kjemikalier.

Her benytter vi også den nye sertifiseringsveilederen fra Etisk handel, som beskriver tydelig hva de ulike sertifiseringene dekker.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Vi har allerede i flere år sett på hvordan vi kan redusere klimagass utslipp gjennom vår transport.

Vi har gjennom ISO 14001 laget en strategi for å redusere dette, vi har endret vår transport fra HK til Butikk ved å reduserer ant leveringsdager, samt at vår transportør benytter i større grad kjøretøyer som går på El.

Fra utland til HK, har vi satt fokus og mål på fyllingsgrad på konteiner, bla gjennom større pakninger og tilpassede pakninger så man ikke frakter mer luft enn høyst nødvendig og mindre dobbeltpakking av varer mtp papp.

Konsolidering, prøver å samle forsendelsene fra utlandet så langt det lar seg gjøre.

Vi har oversikt over Co2 utslipp på vår transport som vi rapporterer på gjennom Miljøfyrtårn.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Ha gode nok ledetider - som ikke skaper stress og press

Lage en plan for ca antall sourcing i god tid med ca tid for bestilling

Ha klare og tydeligere krav og rutiner som gis og forklares til leverandør gjennom lev kontrakt

Ha en god dialog med agenter og leverandører

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Vår bærekraft mix:

BCI

Fairtrade

Svane

GOTS

GRS

RWS - under arbeid

OEKOTEX100

Made in Green (STeP)

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Vi krever nå at alle våre nye leverandører må være medlem av BSCI Amfori eller ha en SMETA audit per år eller SA8000 sertifikat eller tilsvarende, og gjennomgår denne syklus der disse pkt ligger i dette medlemskapet, samt at alle leverandører må underskrive vår Code of Conduct med de vedlegg som vi har utarbeidet som beskriver nærmere våre krav.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Påvirke våre leverandører til bla å benytte 3 parts sertifiseringer som krever endringer hos leverandør der også arbeiderne blir inkludert og får bedre forhold, her forsøker vi aktivt å øke andelen Made in Green, og i 2023 har vi 2 store leverandører som har gjennomført/arbeider med å få denne på plass.

Samt gjennom audits for BSCI/SMETA/SA8000 så er det inkludert bla stikkprøver av arbeiderne som hjelper på med kompetanse heving.

Internt har alle opplæring i ISO14001 der vår bærekraft strategi ligger. På butikkplan er alle involvert i miljøarbeidet gjennom at alle butikkene er Miljøfyrtårn sertifisert.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Dette ligger først og fremst som et krav i vår Code og Conduct samt policy at ikke skal forekomme, og det er tema gjennom de audits som vi krever.

Våre leverandører bekrefter gjennom godkjenning av ovennevnte krav at dette ikke forekommer, likevel så er det jo en risiko at det skjer, men vi har ikke fått noen meldinger fra noen hold foreløpig på at dette skjer i vår leverandør kjede, men sannsynligvis ville det være vanskelig for oss å få kjennskap til om det har forekommet.

Likevel føler vi at vi har fokus på dette gjennom våre tydelig krav beskrevet tidligere. Vi er likevel klar over at det er en risiko for at dette skjer uten vår kjennskap.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Utfordringer vi ser gjennom audits er lønn og overtid samt HMS. Gjennom at vi jobber mot færre leverandører og heller mot større volum kan vi konsentrere oss om færre lev og være med på gi informasjon til de ang hva som er viktig og hvorfor disse tema er viktig, samt nok en gang ha god dialog om bærekraft og hvorfor dette er viktig. Vi opplever som positivt i leverandør kjeden at det har blitt mye større søkelys på disse tema de siste år kontra for bare noen år siden. Vi jobber for å ha gode relasjoner med våre leverandører og agenter, der vi tar opp disse tema og forklarer hvorfor dette er viktig.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere virksomhetens implementering og arbeid med aktsomhetsvurderinger, og hvordan evalueringen gjennomføres i praksis:

Det er HMS&kval ansvarlig som har ansvar for å overvåke effekten av de tiltak vi har igangsatt og gjør evalueringer av den strategi vi har lagt. Her har denne personen tett kommunikasjon med relevante avdelinger, der vi har årlig og periodevis gjennomgang av vår bærekraft strategi. Her ser vi på fremgangen, utfordringer som har vist seg, og evt reviderer strategien vi har lagt.

Her har vi også leverandørevaluering og ser på hvor godt de ulike dekker våre krav til både arbeidsforhold og miljø. Dersom vi ser at noen leverandører har elementer vi tenker kanskje ikke er helt opp til standard så vil vi starte en kommunikasjon med disse. Her vil vi isåfall vurdere svar/funn og gjøre tiltak alt ettersom hva som kommer frem. Vi har 2 ledelsens gjennomgang årlig, samt periodevise revisjonsmøter av vår strategi hvert år med innkjøpsavdelingen. BSCI Amfori er i ferd med å utvikle endel gode verktøy som gjør at vi kan se hvordan våre leverandører scorer både på mennesker og miljø, disse verktøyene vil vi i større grad benytte oss av i fremtiden for å se hvor vi best kan prioritere våre ressurser for forbedring.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Dette gjør vi gjennom økning andel bærekraftig mix som beregnes årlig, evt justerer denne mixen dersom vi ser at dette er hensiktsmessig med tanke på å redusere ytterligere vår negative påvirkning. Det kan være gjennom:

BSCI rapportene

Gennom Bangladesh Accord

Andel BCI bomull, Made in green, Oekotex100, Svanemerkede produkter, Fairtrade, GOTS, GRS og gjennom disse ordningene/sertifiseringene håper vi å kunne redusere negativ påvirkning på flere områder, da disse sertifiseringene/medlemskap nettopp har krav til reduisering av negativ påvirkning, både på mennesker og miljø. Holde oss oppdatert gjennom kurs/webinar/nyhetsbrev etc

VI har gjennomgang årlig og periodevis av vår risiko og den strategi vi har lagt og at denne følges evt må justeres.

De indikatorer vi benytter er nedfelt i vår bærekraftsmål samt vårt miljøbelastningskart med tilhørende dokumenter innen ISO14001.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi har egen fane på vår hjemmeside som et kommunikasjonsledd til våre kunder og evt andre intressenter, der vår policy ligger, samt der vi beskriver vår mål, link lagt til tidligere. Her beskriver vi hvordan vi jobber med vår bærekraft strategi og hva våre mål er.

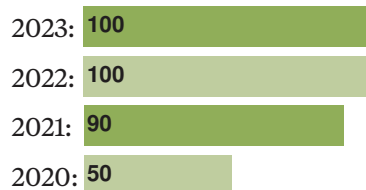
Der vi har agent tar vi opp dette dersom vi ser ut fra rapportene at noen har større negativ påvirkning enn forventet, siden vi ikke har kontorer i andre land baserer vi oss mye på bla rapportene gjennom BSCI og kommunikasjon med våre leverandører og agenter.

Vi tar også opp med direkte leverandører dersom vi ser større problemer/utfordringer, som oftest vil dette være om vi ser at de rapporter vi får har elementer der vi er usikre på hvordan de arbeider med de identifiserte tema.

Til våre medarbeidere så kommuniserer vi gjennom at butikkene er Miljøfyrtårn sertifisert og gjennom dette så har medarbeidere opplæring knyttet til dette, samt egen opplæringsapp der tema omhandler vår bærekraftstrategi og hvorfor. Våre butikkmedarbeidere har også årlige møter det etisk handel og bærekraft er tema som de må diskutere og holde seg oppdatert.

Indikator

Utsendelse av leverandør kontrakt

Vi har utvidet vår leverandør kontrakt til å inneholde CoC, krav om BSCI medlemskap eller tilsvarende samt kjemikalie krav og kvalitetskrav til leverandør, for større tydeliggjøring og forutsigbarhet. Startet i 2020.

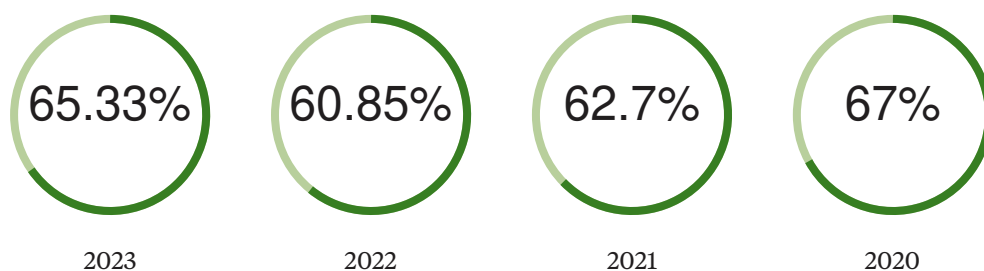
5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Princess-Gruppen AS prøver å kommunisere vårt arbeid først og fremst gjennom vår strategi der vi baserer oss på 3e parts sertifiseringer når det gjelder kroppsnære produkter som er vår største omsetningsgruppe. Gjennom denne strategien med våre bærekraft strategi prøver vi å redusere negativ påvirkning skade. Vi har publisert rapporten vi leverer årlig til Etisk Handel Norge slik at våre interessenter kan få et innblikk i hvordan vi arbeider. Vi har publisert vår bærekraftsutvikling år for år på hjemmesiden vår.

Samt at vi krever at alle våre leverandører må være BSCI, SMETA eller SA8000 medlem/sertifisert, gjennom audits som gjøres her så håper vi at dette reduserer negativ påvirkning, dette er også publisert på vår hjemmeside. Alle butikkene er også Miljøfyrtårn og har god opplæring i de ulike bærekrafts sertifiseringene slik at disse er også vårt talerør utad til kundene og kan gi disse relevant informasjon i en salgs situasjon.

Indikator

Bærekraft kroppsnære tekstiler

Dette målet er basert på bærekraftige sertifiseringer, som Svanen, Made in green, GOTS, GRS, fairtrade og BCI bomull

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Princess-Gruppen har en kontakt adr til kundeservice der de fleste spørsmål lander i første omgang. Kundeservice sender forespørsler som har med åpenhetsloven evt tilsvarende spørsmål videre til HMS&kval ansvarlig. HMS&kval ansv håndterer så saken og utferdiger et svar evt dokumentasjon på bakgrunn av forespørselen og sender til kundeservice som da vil besvare henvendelsen. Vi besvarer alle henvendelser så raskt som mulig og ikke senere enn 3 uker etter at forespørselen har kommet oss i hende. Forespørsler lagres hos oss slik at vi har kontroll på hvilke forespørsler vi har fått.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø

Vi følger vår Bærekraft policy når det gjelder gjenoppretting.

Dersom vi oppdager negativ påvirkning av særlig grad på mennesker, samfunn og miljø tar vi først et internt møte og diskuterer mulige årsaker og tiltak. Deretter tar vi kontakt med Agent/leverandør hvor vi diskuterer hva vi kan gjøre for gjenoppretting av skaden som har inntruffet.

De senere år har vi jobbet preventivt med dette og bla hjulpet flere leverandører til å foreta 3e parts sertifiseringer for å unngå i forkant at det forekommer negative konsekvenser.

Vi krever også at alle våre leverandører skal bli medlem av BSCI/SMETA/SA8000 for å jobbe preventivt samt at de i fremtiden også må inneha en annen 3e parts sertifisering.

Vi er likevel klar over at negative konsekvenser i mange tilfeller kanskje ikke vil komme oss i hende, for å forebygge dette så godt det lar seg gjøre, har vi da som nevnt tidligere krav til medlemskap, samt at vi gjennomgår rapporter. Vi prøver så godt det lar seg gjøre å være tydelige overfor alle våre leverandører at dette er viktig for oss gjennom kommunikasjon som møter og elektronisk korrespondanse.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Vi har ikke per nå ikke oppdaget eller fått noen indikasjoner på at vi har hatt noen ekstraordinære negative konsekvenser, andre enn de som fremgår av risikovurderingen som generelt er for bransjen., og som vi forsøker å forebygge ved tidligere nevnte tiltak. Som beskrevet over jobber vi preventivt for å redusere negativ påvirkning gjennom de medlemskap og bærekraftig mix. Som nevnt over så er vi klar over at tilfeller som kunne kommet under denne kategorien ikke nødvendigvis kommer til vår kjennskap.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte i egen virksomhet og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere samt lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer, når det er aktuelt

I egen virksomhet har vi verneombud og hovedverneombud der man kan varsle om det skulle være nødvendig. Her følger vi internkontrollforskriften og har rutiner i HMS regelverket hvordan vi håndterer evt tilfeller. Vi er medlem av Bangladesh Accord som har en egen hotline for klager som vi også har tilgang til, her kan vi følge klagen og hvordan denne blir behandlet og evt være deltagende i å finne løsninger.

For de andre leverandørene våre skal disse være medlem av BSCI/SMETA eller SA8000 der det da gjøre audits i hht Code of Conduct, gjennom BSCI er det et punkt som heter worker involvements, her gjøres det bla surveys av arbeidere der audit sjekker bla at arbeiderne har kunnskap om sine rettigheter, og gjennom nettverket så kan vi se funnene som evt er gjort ved fabrikkene. BSCI har også et punkt om workers voice der arbeiderne blir spurt om de vet at de kan komme med bekymringer eller ideer. Vi vil gjennom disse oversiktene ha et bilde av hvorvidt arbeiderne har klagemuligheter og om arbeiderne blir involvert og hørt.

Kontaktinformasjon:

Princess-Gruppen AS
Linda M. Andreassen, HMS & Kval ansv
lma@princessgruppen.no